

Tukaj ocenjeni spis nima nikakega uvoda in zato sedaj še ne vemo, kaj namerja g. pisatelj ž njim; vendar stoji v začetku delca „A. Die ersten Einfälle bis zum Tode Friedrichs III.“ Iz tega lahko sklepamo, da boče g. pisatelj v prihodnjih letnikih nadaljeval svoje delo in takisto korenito opisal tudi poznejše turške napade. Le škoda, da mu ne bode dosti moči misliti na slovensko leposlovno/književnost, katero bi sicer toli lahko bogatil z marsikaterimi spisi.

S. R.

VI.

H. J. Bidermann, Steiermarks Beziehungen zum kroatisch-slavon. Königreich im XVI. und XVII. Jahrhundert.

Tako slóve poseben odtisek (125 strani) iz letošnjih izvestij zgodovinskega društva za Štajersko. V njem razpravlja g. pisatelj, kakó je nastala in kakó se je razvila takoimenovana „slavonska“ (recte slovenska) gránica. Kakor so Kranjci ustanovili in vzdrževali „hrvaško“ gránico, takó so Štajerci postavili stalno brambo na „slavonski“ zemlji. Skrbeli so potem za oboroženje in živež graničarjev, sezidali so jim varne in utrjene tabore ter jim dajali izkušene zapovednike. Do leta 1553. so vzdrževali Štajerci le v posameznih trdnjavah svoje posadke, pozneje pa so po nasvetu Ungnadovem razširili obrambeno zemljišče in osnovali vso „slavonsko“ gránico. Pomnožili so tudi graničarje in uredili njih poveljništvo. Zató je bilo treba mnogo denarja, in mnogokrat so morali Štajerci prav globoko seči v žep, da so vzdržali svojo ustanovitev. In še navzlic tem žrtvam je bila „slavonska“ gránica mnogokrat v nevarnosti, da prestane, zlasti ker so ji bili domačini sami nasprotni. H koncu razpravlja g. pisatelj še mejne prepire Štajercev in Hrvatov v okolici Bréžic, Pišec, Bizeljskega, Kozjega, Podčetrka in Rogatca. Leta 1614. je izpremenila Sotla svoj tok, in tri vasi (Prosinec, Čemehovec in Volčjak), ki so bile prej štajerske, pripadle so Hrvaškemu. Tudi v Medjimurji si je prisvojil grof Zrinjski devet vasij, ki so nekdam pripadale gosposčini lutomerški. Dà, Krčelić (Hist. Eccl. Zagrab.) je zahteval leta 1584., naj se tudi Metlika, Črnomelj in Kočevje, stari deli trojedine kraljevine, „integre regno incorporatentur.“ Ta strokovnjaški spis bodi vsem priporočen, ki se zanimajo za razmerje Slovencev in Hrvatov.

S. R.